

1897

B.N. 463
16

❁ Prijs 5 cent ❁

Boekhandel K. A BOS,
Kinkerstraat 68, te Amsterdam.

DE AANSTAANDE
Kroningsfeesten

DOOR
COSMOPOLITIKUS.

Alleen wie het voor en tegen
onderzocht heeft, mag iets goed- of
afkeuren; alleen wie beide par-
tijen heeft gehoord, is gerechtigd
een oordeel te vellen.

Amsterdam. — K. A. BOS. — 1897.

1897

B.N. 463
16

❄ Prijs 5 cent ❄

Boekhandel K. A BOS,
Kinkerstraat 68, te Amsterdam.

DE AANSTAANDE
Kroningsfeesten

DOOR
COSMOPOLITIKUS.

Alleen wie het voor en tegen
onderzocht heeft, mag iets goed- of
afkeuren; alleen wie beide par-
tijen heeft gehoord, is gerechtigd
een oordeel te vellen.

Amsterdam. — K. A. BOS. — 1897.

Bro N 463
16

DE AANSTAANDE
KRONINGSFEESTEN

DOOR

COSMOPOLITIKUS.

Alleen wie het *voor en tegen*
onderzocht heeft, mag iets goed-
of afkeuren; alleen wie *beide*
partijen heeft gehoord, is ge-
rechtigd een oordeel te vellen.

AMSTERDAM. — K. A. BOS.
1897.

De tijd is niet ver meer, dat de kroningsfeesten ter eere van koningin Wilhelmina het land in opschudding zullen brengen. Hoopen gelds worden er voor verzameld en allerlei voorbereidselen voorspellen ons reeds, dat de feestelijkheden grootsch en schitterend zullen zijn. Het Nederlandsche volk bereidt zich voor om zijn oranjegezindheid te bewijzen.

Het Nederlandsche volk? Neen, dat is niet waar. Slechts een gedeelte, hoewel nog de meerderheid uitmakende, zal aan de feesten deelnemen. Er is een ander gedeelte, dat niet meedoet. Voor tien jaar zou het aantal der onthouders kleiner en voor twintig jaar nóg kleiner zijn geweest. En als 't een jaar of wat later gebeurd was zou men gezien hebben, dat het grooter was geweest. Want voortdurend neemt het getal toe van hen, die met geen oranjevereniging te doen willen hebben, tot zij eindelijk een verpletterende meerderheid zullen vormen.

Waarom nemen zoovelen er geen deel aan? Waarom willen zij geen hulde brengen aan de jeugdige koningin? Toch niet uit persoonlijke haat?

Volstrekt niet. De meesten kennen de koningin niet, evenmin als haar vereerders, die haar gedachteloos toejuichen. 't Is dan ook niet uit haat tegen haar persoon, dat zij niet meedoen, 't is omdat zij tegen het koningschap als instelling zijn. Zij wenschen de koningin geen kwaad toe, maar zij beschouwen haar niet als een mensch van meer beteekenis dan een ander. Zij zijn niet tegen een enkele koningin of een enkelen koning in 't bizonder, niet speciaal tegen het Oranjestad, maar tegen het koningschap in 't algemeen.

Zij vinden het gek, dat men iemand vereert als een afgod, omdat hij de zoon van zijn vader is, dat men kinderen reeds verheerlijkt, alsof ze heel wat waren,

nog vóór zij in de gelegenheid zijn te toonen, wat ze worden zullen, alleen omdat zij uit een bepaalde familie zijn gesproten. Want al is iemand nog zoo bekwaam, nog zoo verdienstelijk, volgt hier dan uit, dat ook zijn kinderen, kleinkinderen en zijn geheele nakomelingschap bekwaame en verdienstelijke menschen zullen zijn? 't Lijkt er niet naar. Welnu, waarmee wil men dan het erfelijk koningschap verdedigen? Is 't niet onverantwoordelijk, de hoogste staatsbetrekking te laten erven, alsof de geschiktheid mee werd overgeërfd? Als men een machinist wil hebben of een directeur voor de een of andere zaak, neemt men daarvoor niet zonder onderzoek iemand, wiens vader dit baantje waarnam, maar men kijkt uit of de bekwaamheid en de goede wil aanwezig zijn om naar behooren met een machine om te gaan of een zaak te besturen. En de ingewikkelde staatsmachine, de groote zaak van een heel land, wordt toevertrouwd aan het kind van den overleden bestuurder, zonder dat men vraagt naar de geschiktheid van dat kind. Hoe kunnen verstandige menschen zoo'n onnoozelheid nog toejuichen, hoe is 't mogelijk, dat het aantal der verheerlijkers van het koningschap nog zoo groot is!

Het oranjestad in 't bijzonder tracht men te verdedigen door te zeggen, dat Willem de Zwijger voor de vrijheid van ons land gevallen is. Over diens meerdere of mindere verdiensten willen we hier niet uitweiden, genoeg zij het te herinneren aan den moord, door een fanatiek zoon der roomsche kerk op hem gepleegd, omdat hij zich aan 't hoofd van den opstand tegen Spanje had gesteld. Maar moet men daarom zijn nageslacht van eeuwigheid tot eeuwigheid blijven vereeren? In den oorlog tegen Spanje zijn waarachtig wel meer menschen gesneuveld dan Willem de Zwijger, maar van de anderen, die hun leven lieten, om hun volk te verlossen van den dwang des Spaanschen konings en der roomsche kerk, wordt weinig of geen notitie genomen, omdat die niet van vorstelijk bloed waren. Billijkheidshalve

sticht, bestaat voornamelijk in den demoraliseerenden invloed, die er van uitgaat. Vooreerst is een koning, al zou hij 't nog zoo goed bedoelen, altijd een middel punt van zedebederf, doordat zich om hem allerlei gelukzoekers verzamelen, die door vleierij, valsche streken en allerlei knoeierijen op een gemakkelijke manier trachten te vreten, te zuipen, te slampamperen en bovendien nog rijk te worden.

Leeglooperij, dronkenschap, smeerlapperij, huichelarij en eindeloos geknoei, dat zijn de gevolgen van het bijeenbrengen van nuttelooze en ingebeelde baantjesjagers, die op ieder vorstelijk hof afkomen als vliegen op den strooppot.

Nog grooter is 't kwaad, dat een uiterlijk schitterende, maar innerlijk nietswaardige hofstoet sticht onder de massa des volks, die er maar al te veel met eerbied tegen opziet.

Koningen worden door onnadenkende menschen nog altijd beschouwd als hoogere wezens. En door het vereeren van koningen en het vieren van feesten als ze jarig zijn, trouwen of gekroond worden, verliest een volk steeds meer zijn eergevoel en wordt het voortdurend slaafscher en gedweeër.

En de slaafschheid en gedweeheid, aan den dag gelegd tegenover gekroonde regeerders, zullen zich ook openbaren jegens anderen, die heerschen willen. Menschen, die kinderachtig genoeg zijn om een koning toe te juichen, alleen omdat hij koning is; om hooggeplaatsten hulde te brengen, alleen omdat zij hooggeplaatst zijn, verliezen hun zelfstandigheid, hun gevoel van eigenwaarde, hun besef van recht en onrecht, gewend als zij worden alles mooi te vinden, wat gedaan wordt door personen, die rijk en machtig zijn.

De kapitalisten weten wel wat zij doen, als zij oranje-feesten organiseren. Ze begrijpen zeer goed, dat zij het volk onderdanig maken door het eerbied jegens vorsten voor te preeken en dat een volk, waarin een onderdanige geest zit, het gemakkelijkst valt te plukken en onder den duim te houden. Wie kruipt voor een

vorst, omdat hij gekroond is, zal ook dom en laf genoeg zijn om te kruipen voor een kapitalist, omdat hij geld heeft. En daarom is het de geldmannen te doen.

De zoogenaamde »hoogere standen« zijn als 't er op aankomt niet zoo koningsgezind: het is hen alleen te doen om ten koste van het arbeidende volk steeds rijker te worden, ze zijn *geldgezind*. Maar omdat hun belang het meebrengt, geven zij voor, dat ze het koningschap liefhebben; hadden zij meer belang bij een republiek, dan zouden ze de ijverigste republikeinen opleveren. 't Is hun te doen om het volk met valschen schijn te verblinden, met groote woorden te misleiden, om het met kinderachtigheden zoet te houden. En terwijl het bedrogen volk zich laat opwinden en in de luren leggen, gaan zijn uitzuigers, lachend om zijn onnoozelheid, voort met het vullen hunner diepe zakken.

* * *

Met ongerustheid zien de rijken hoe in onze dagen zich bij de arbeiders een streven openbaart om hun toestand te verbeteren. 't Ging vroeger zoo gemakkelijk: den werkmán liet men van vroeg tot laat zwoegen en ploeteren voor zijn patroon en voortdurend meer rijkdommen scheppen voor anderen, terwijl hij zelf mocht toekijken als 't op genieten aankwam, zonder dat men ooit hoorde van ontevredenheid met zoo'n toestand en van pogingen om tot verandering te geraken. De arbeiders verbouwden graan en bakten brood, bouwden huizen en maakten kleeren en meubelen, maar zij kregen het minst te eten, zij woonden het slechtst, liepen het sjofelst gekleed en hadden het armoedigste huisraad, terwijl het beste, het lekkerste, het fijnste werd ingepalmd door hen, die er weinig of niets voor gedaan hadden. En die misdeelden, die ontferden, die maar steeds werkten voor anderen en zelf zich met het minste vergenoegen moesten, die met ondank en verachting werden beloond door de uitzuigers en doodvreters, die de vruchten van hun arbeid verteerden, die goeie sukkels dachten er niet aan, dat het anders

behoorde te zijn. Zij lieten zich drijven als werkbeesten, scheren als schapen, trappen als honden, zonder een woord van protest.

Dat wordt gelukkig anders. Weliswaar zijn de geldmannen nog meester en moeten de arbeiders nog steeds in hoofdzaak *voor anderen* werken om zelf arm te blijven, maar de geest onder 't volk wordt anders. *De verongelijken beginnen te begrijpen, dat ze op een ongehoorde manier geplukt en genegerd worden*, en daarmee zijn we een groote schrede voorwaarts gegaan. Als men eerst maar *begrijpt* dat het niet goed gaat, dan is er kans, dat men zich ook zal afvragen *wat men doen moet*, om verbetering aan te brengen.

Groote, ingrijpende hervormingen zijn nog niet tot stand gekomen; daarvoor is het volk nog niet genoegzaam uit zijn versuffing ontwaakt. Maar wel wist men op verscheidene plaatsen kleine verbeteringen af te dwingen. Nu eens kreeg men door gezamenlijk optreden hooger loon, dan eens verkorting van een onmenschelijk langen arbeidsdag. En waaraan had de werkman het te danken, als hij zijn vrouw een hooger weekgeld kon overhandigen of meer tijd overhield om te rusten, te genieten, in zijn huiselijken kring te verkeereren? Dat had hij te danken aan het afzweren van den ouden slavenzin, aan het breken met de onderdanige vereering der rijken, aan het eendrachtig strijden voor het recht van de arbeidende klasse op een gelukkiger levenslot. Was het volk overal even onderworpen, even onverschillig en lijdzaam gebleven als het vroeger was en op vele plaatsen nog is, dan waren de loonen lager, de werktijd langer, de groote zoowel als de kleine bazen lastiger en brutaler, de algemeene toestand slechter. Hoe meer de werklieden vereenigd voor hun rechten durven opkomen, hoe brutaler ze worden en hoe trouwer zij elkaar ter zijde staan, des te meer zal de maatschappelijke positie van den arbeider verbeteren. De toestand is tegenwoordig beroerd, maar voor een groot deel is dit te

wijten aan de onverschilligheid en de berusting der arbeiders, waardoor het den kapitalisten wordt mogelijk gemaakt hen zoo te villen en te donderen.

Wie de armoede wil bestendigen en doen toenemen, wie den werkman wil doen afdalen tot den rang van redeloos lastdier, hij preeke berusting en onderdanigheid en trachte de aandacht van het volk af te leiden van zijn ware belangen, door kroningsfeesten en soortgelijke lolletjes; wie echter vooruitgang, welvaart en volksbeschaving wil, hij wekke de verdrukte en misleide loonslaven op, om hun positie te verbeteren, om uit hun oogten te kijken, om zich rekenschap te geven van wat om hen heen gebeurt, om zich te gedragen als *denkende menschen*.

Niet meegedaan daarom, wanneer men u wil verdooven door dronkenmansherrie, door het klatergoud van bedwelmende feesten, om voor een oogenblik u te doen vergeten, dat gij verstootelingen zijt in deze gevoellooze geldmaatschappij. Niet meegedaan, wanneer men u het hoofd op hol tracht te brengen door dwaze lofpredikatiën en -liedjes op hen, die machtig zijn of schijnen en op hen, die geld hebben om u te maken tot een volk van bedelaars, dat dankbaar is voor genadegiften. Met geen zouteloze pretmakerij of vernederende aalmoezen laten wij ons tevreden stellen, want wij vragen geen gunsten, maar eischen recht.

De bevoorrechten hebben doorgaans al zeer weinig over voor hun minder gelukkige medemenschen, dit ondervinden we dagelijks. Alleen als 't heel erg wordt komen ze wel eens te hulp en doen ze althans wat, om den ergsten nood een beetje te lenigen. Zou dat geschieden uit medelijden of uit rechtsgevoel? Dat komt ons al zeer onwaarschijnlijk voor, want als zulke drijfveeren in het spel waren, zouden de oververzadigden wel meer doen om het lijden hunner natuurgenoooten te verminderen, dan zouden zij het niet zoover laten komen!

Vrees voor oproer, voor daden van vertwijfeling en

wraak maakt de koorden der rijkeluisbeurzen los, als de nood aan den man komt. Hoe rustiger het volk blijft, hoe geduldiger het honger en kou lijdt, des te minder doet men om het te helpen. Er zijn tijden geweest, toen de werkloosheid, met haar nasleep van honger en ontbering, duizenden deed samenscholen op de straten, zoodat de schrik om 't hart der kapitalisten en der domme burgerluidjes sloeg. Want al werden de ongelukkigen, die werk en brood vroegen, door de sabels van laaghartige beulsknechten uiteengejaagd, toch begrepen de harteloozen, die alles volop hadden, dat er wel eens gevaar kon voortvloeien uit de woelingen dier tot wanhoop gebrachte verschoppelingen. En als zij dan lazen van geweldplegingen in 't buitenland en bemerkten hoe hoog de verbittering was gestegen bij hen, die niets meer hadden te verliezen dan hun vreugdeloos leven, dan begrepen zij, dat het verstandiger was *iets* te doen, dan het uiterste af te wachten. En er werd brood en koffie uitgedeeld aan hongerende en er werd werk verschaft om iets te laten verdienen door hen, die zoolang vruchteloos naar werk hadden gezocht. Wel waren hiermee niet *allen* geholpen en wel was die hulp gebrekkig, maar er werd meer, veel meer gedaan dan heelemaal niets. Door de minder vriendelijke houding, die men had aangenomen, door de brutaliteit van hen, die vroeger steeds het hoofd hadden gebogen, waren de trotsche rijken en de verwaande burgertjes opgeschrikt en om den dreigenden storm te bezweren, boden zij voor een oogenblik de helpende hand aan hen, met wier ellende zij gewoon zijn te spotten.

We zijn er zeker van, dat op zeer veel fabrieken de loonen lager en de behandeling van het personeel slechter zouden zijn, indien de patroons niet weerhouden werden door de vrees voor moeilijkheden, wetende dat de geest van verzet in de harten der loonslaven is ontwaakt. De kapitalisten weten, dat het volk niet meer zoo suf is als voorheen, maar dat het begint te *denken* en zelfstandig te handelen. En als zij dat onthouden,

zullen ze wel zorgen, dat ze het niet te bont maken. Hoe brutaler het volk is, des te beter, hoe onderdaniger het is, des te slechter zal zijn lot zijn. Want nooit zullen zijn uitzuigers de gelegenheid laten voorbijgaan, om van zijn zwakheden en domheden te profiteeren.

Wat zullen de kapitalisten zeggen, als zij zien, dat de groote massa des volks nog vol geestdrift het kroningsfeest meeviert en zodoende zijn tevredenheid betuigt met de regeering, met den toestand, met het doen en laten van hen, die de leiding der zaken in handen hebben? Ze zullen zeggen: wij behoeven ons geen moeite of kosten te getroosten om het lot des volks te verbeteren, want het volk verlangt niet ernstig naar verbetering. Het toont immers door zijn deelname aan het kroningsfeest, dat het *tevreden* is, dat het vijandig staat tegenover hen, die hervorming voorstaan. Laat ons voortgaan met genieten ten koste van het volk, want dat volk doet ons toch niets, het juicht ons toe, het is tevreden!

Als ze zóó spreken, o volk, dan zal het uw eigen schuld zijn. Weet dus, wat ge doet.

* * *

Wat wij wenschen, is *de arbeid naar boven!* Men is nu eenmaal gewoon, den nuttigen, vlijtigen werkman met verachting te behandelen. Dat moet anders worden. Wij wenschen niet de rijken nog rijker te maken, niet ons in 't stof te buigen voor koningen of patroons, niet mee te doen aan de verafgoding van hen, die wat hebben, in de hoop er al vleierende en bedelende wat van te halen. Wat wij willen is opheffing der arbeiders uit hun armoede, uit hun slavernij. En om dat te bereiken, moeten wij in de eerste plaats het zelfgevoel van den arbeider opwekken en hem terughouden van vernederende dingen.

Vernederend is het, als men de ongelijkheid huldigt, gelijk de oranjevereerders doen. Wij, die alle ongelijkheden in deze kapitalistische maatschappij bestrijden,

wij kunnen in geen geval meedoen aan een feest, dat dienen moet *om één der meest in 't oog loopende vormen van ongelijkheid te verheerlijken*. Daarvoor bezitten we te veel eergevoel, daarvoor kennen we te goed de drijfveeren van hen, die het volk trachten op te zweepen tot oranjewaanzin.

't Is dan ook opmerkelijk, dat de oranjeklanten grootendeels gezocht moeten worden onder de meest onwetende en ruwe elementen des volks. De beschaafde werkman houdt zich hoe langer hoe meer op een afstand bij zulke dingen; het zijn de onnoozelen, die in hun domheid meer te beklagen zijn dan te veroordeelen, en de dronkaards, die niet meer in staat zijn te denken, van wie de oranjefeesten het hebben moeten. In de groote steden vindt men de meeste koningsgezindheid in die buurten, waarvan men weet, dat er het meest gezopen wordt en dat de bevolking er het minst ontwikkeld is. We behoeven aan geen enkelen Amsterdammer te vertellen, wat voor stadsgedeelten het zijn, waarin de meeste oranjeliefde schuilt.

Meermalen is het gebeurd, dat dronken oranjeklanten, ter verhooging van hun feestvreugde, bij andersdenkenden den boel stuk sloegen en door laffe mishandelingen hun gemoed koelden. Eenmaal zagen we een troep oranjelievende kerels met straatkeien gooien naar een boot, waarop zich een aantal weerlooze kinderen bevonden, tot een socialistisch zangkoor behorende. Van dat gehalte zijn de wezens, die den toon aangeven, als er een oranjefeest gevierd wordt. Ba!

Wij bedanken er voor met zulk schorem samen te gaan. Laat men op 't kroningsfeest noodigen, wie 't mooi vinden en zich niet verheven achten boven de huilende benden, die we weer door de straten zullen zien laveeren. De liefhebbers mogen hun hart ophalen, als zij *ons* maar met rust laten.

Wij zijn volstrekt niet tegen feesten, zooals wellicht sommigen zullen denken. Integendeel, 't is ons juist te doen om meer genot voor het volk, maar dan ook een waardig genot. Geen dronkemanspartijen, geen

gedachteloos gejang van onzinnige en vuile liedjes, maar feesten vol veredelend opvoedend genot; feesten waaraan zang en muziek luister bijzetten, waar geen dronkenschap, maar beschaving voorzit. Zóó zijn de feesten der vooruitstrevende arbeiders, gelijk meermalen is gebleken. Wie hieraan twijfelt, vergelijk eens de viering van den eersten Mei met die van den een-en-dertigsten Augustus, en hij zal onmiddellijk het verschil zien!

* * *

Wat wij wenschen is de opruiming van alle onnutte en dus schadelijke instellingen en verheffing van den zoo lang verachten arbeid. Het zijn de arbeiders, die alles maken, van wier werk de geheele maatschappij leeft. En mogen we dulden, dat de voortbrengers van alle rijkdommen zelf in armoede leven? Neen, duizendwerf neen!

De arbeiders moeten zich er bovenop werken en zich niet storen aan de verontwaardiging van weinig- of nietsdoende kapitalisten. Als de verongelijken inzien, hoezeer ze benadeeld worden door de tegenwoordige inrichting der maatschappij, dan twifelen wij er niet aan of zij zullen, sterk door hun getalsmeerderheid, met vereende krachten betere toestanden in het leven roepen.

Dan zullen de zelfbewuste werklieden, na telkens grootere voordeelen te hebben afgedwongen, eindelijk de kapitalisten geheel verdringen. De bestaande eigendomsverhoudingen, gevolgen van eeuwenlange uitzuigerij en tallooze rechtsverkrachtingen, zullen niet meer erkend worden en het recht van ieder mensch op de aarde, het recht op een gelukkig bestaan voor allen, in ruil voor nuttigen arbeid, zal men algemeen huldigen. De grond, de fabrieken en de werktuigen zullen het gemeenschappelijk goed zijn van ons allen en de opbrengst van den gezamenlijken arbeid zal voor alle menschen zijn. In die schoone maatschappij der toekomst zal geen verschil van arm en rijk bestaan, zal niemand de macht hebben om anderen uit

te zuigen of te onderdrukken, zal ieder brood en vrijheid en genot hebben, zal slechts één klasse bestaan: de arbeiders, de nuttige leden der gemeenschap, die op een eerlijke manier werken met hoofd en hand.

Dát wil het socialisme en om dát te voorkomen, doen de kapitalisten al het mogelijke, om het volk met kletspraatjes en leugens en lolletjes te paaien en de socialisten te belasteren en tegen te werken. Maar 't zal hun niet altijd gelukken, want gaandeweg wordt het volk wijzer.

In een socialistische maatschappij is alleen plaats voor arbeiders, voor nuttige menschen; koningen kan men daarin niet gebruiken. Ieder socialist is dus beslist *tegen het koningschap!*

Men dwaalt echter, als men meent, dat voor de socialisten de strijd tegen het koningschap *hoofdzaak* is. Daarvoor weten wij te goed, dat het in de tegenwoordige republieken eveneens een beroerde boel is, omdat overal de geldmannen heerschen. Wij strijden in de eerste plaats *tegen de tyrannie van het geld*, wij streven naar een maatschappij met gelijke rechten en plichten voor allen, waarin geen onnutte, dure, slaafsheidkweekende baantjes zullen zijn. Het koningschap is daarom niet de hoofdvijand van den socialist, maar één der vele dingen, die hij wil opruimen.

't Lijkt er soms wel veel op, of wij in de eerste plaats ons tegen het koningschap kanten, maar dat komt door het lawaai, dat onze tegenpartij er over maakt. Van de uitzuigerij en de aanmatiging der kapitalisten hebben wij den meesten last en dáártegen moeten wij in de eerste plaats maatregelen nemen. Is de maatschappij geheel socialistisch geworden, behoort alles aan de gemeenschap, dan is de kwestie opgelost, omdat er dan geen kapitalisten meer zijn.

Wij vertrouwen echter, dat ook onder hen, die zich nog niet geheel met het socialisme kunnen vereenigen, velen zullen zijn, die aan geen vorstenvereering meer meedoen, dat ook onder hen velen gevonden zullen worden, die het een schandaal vinden, zooveel geld

te verkwisten, zoo te spotten met de armoede der armen en den achteruitgang der werklieden, die het nog iets beter hadden, en zich zoo te verlagen door gehuichelde eerbiedsbetuigingen en laffe vleierij.

Laat ieder, die 't wel meent, zich onthouden van zelfvernedering en volksmisleiding. Laat ieder, die hart heeft voor zijn lijdende medemenschen, strijden voor de rechten der miskenden, voor het welzijn van hen, die zooveel te kort komen. Laat ieder naar zijn beste weten en met de beste krachten, die in hem zijn, werken aan de ontwikkeling des volks, aan de voorbereiding van betere toestanden, laat ieder, die in waarheid *mensch* wil wezen, het zijne bijdragen, om ten spoedigste te komen tot een samenleving, van welke men zeggen kan: Zij gedooft geen onrecht, zij kent geen armen en verdrukten, zij geeft brood en vrijheid en genot aan allen, zij is voor de menscheid een zegen!

GEVOELT UW WAARDE!

Waarom zoudt ge u minder achten
 Dan wie geld en goed'ren heeft
 En door d'arbeid van een ander
 Zorgeloos en ledig leeft?
 Waarom zoudt ge een aalmoes vragen,
 Die, in ruil voor zelfverlagen,
 Men misschien u smaad'lijk geeft?

Schaamt u voor die onderwerping,
 Schaamt u voor die kruiperij!
 Slaat uw oogen om u henen,
 Onbevreesd en fier en vrij!
 Vraagt geen gunsten, eischt uw rechten;
 Maakt u zelven niet tot knechten
 Van der rijken dwinglandij.

Denkt niet dat wie geld bezitten
 Beter dan een ander zijn,
 Buigt er niet voor als voor goden,
 Maakt uzelf niet nood'loos klein.
 Acht niet boven u verheven
 Wie op uwe kosten leven,
 Al hun grootheid is maar schijn.

Durft brutaal zijn tegen rijken
 En veracht hun dommen waan!
 Gij, wier arbeid alles voortbrengt,
 Zoudt ge bij hen achterstaan?
 Moeten zij door u gehuldigd?
 Zij zijn u ontzag verschuldigd,
 Uw, niet hun plaats is vooraan!

Zegt eens eerlijk: acht ge 't billijk
 Dat ge 't noodigst missen moet,
 Dat ge een ander rijk moet werken,
 Die er meestal niets voor doet?
 Moet ge daarbij nog vereeren
 Wie u zwoegend laat ontbereren
 En zich baadt in overvloed?

Hebt geen bijgeloovig' eerbied
 Voor wie heerschen door hun goud;
 Acht geen staat van zaken heilig
 Die u in ellende houdt!
 Flink de handen uitgestoken,
 Wat niet deugt moet afgebroken
 En iets beters opgebouwd!

Hij, die een blad wil lezen, waarin de socialistische
beginselen steeds worden verdedigd,

hij, die een blad verlangt, dat steeds open is voor
allen, wien onrecht geschiedt,

hij, die op de hoogte wil blijven met de arbeiders-
beweging,

hij die den Socialisten-Bond wil steunen,

abonneere zich op

„Recht voor Allen”

Verschijnende 3 maal per week.

Abonnement per 3 maanden f 1.— (bij vooruitbetaling).

Maand-abonnementen f 0.35.

Afzonderlijke nummers 3 cent.

Bureaux van Redactie en Administratie:

Damrak 100a, te Amsterdam.

EEN DEGELIJK

Zondagsblad voor de ontwikkelde arbeiders

is 't geïllustreerde weekblad

„MORGENROOD”

dat elke week zeer lezenswaardige Artikelen op Weten-
schappelijk en Letterkundig gebied bevat, *prachtige illus-*
traties levert, Boekbesprekingen, Kunstnieuws, Verscheiden-
heden, enz. opneemt en per jaar een

zeer schoon boekdeel

vormt, dat, op best papier gedrukt, een sieraad in elk
gezin is.

Abonnement per 3 maanden f 0.75 (bij vooruitbetaling).

Bureaux van Redactie en Administratie:

DAMRAK 100a, te AMSTERDAM.